

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s posiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se tatisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Grof Taaffe †.

Minoli petek, dne 29. novembra, je umrl po dolgi, mučni bolezni bivši ministerski predsednik, grof Taaffe na svoji graščini Nalzevo na Češkem v 63. letu svoje dobe. Bil je dvakrat ministerski predsednik in trikrat minister za notranje stvari. Prvokrat je postal minister l. 1867. in zadnjič se je odpovedal ministerstvu meseca oktobra 1893. Največ je za Avstrijo storil, ko je bil drugokrat ministerski predsednik in sicer dobrih štirinajst let, od dne 12. avgusta 1879 do meseca oktobra 1893.

Grof Taaffe je v prvi vrsti bil zvest služabnik svojega cesarja. Imel je mnoge lepe lastnosti, zlasti mora vsakdo priznati, da najlepša njegova čednost je bila neomahljiva zvestoba do presvetlega vladarja. Vsled tega je cesarja vest o Taaffejevi smrti nemilo pretresla, kar se razvidi iz besedij, katere so v tolažbo pisali grofici udovi, ki se tako-le glasijo: »Dasi sem bil pripravljen na najhujše, vendar me je bolešno pretresla žalostna vest o smrti Vašega soproga. Po njegovi smrti ni zadela Vas in Vaše rodbine nenadomestna zguba. V blagem pokojniku sem zgubil tudi jaz mnogoizkušenelega prijatelja, domovina enega najzvestejših sinov, država pa, s koje najnovejšo zgodovino je bilo tesno združeno njegovo ime, je zgubila služabnika, delajočega s požrtvovalno udanostjo. Bog Vam podeli tolažbe in moči!«

Ko je pokojni grof Taaffe l. 1879. postal drugokrat ministerski predsednik, so si pod njegovo vladlo Slovani nekoliko oddahnili; oživel jim je upanje do boljše bodočnosti zlasti potem, ko je Taaffe slovesno izjavil, da Avstrija bodi varno zavetišče vsem narodom in da tudi Slovanov ni smeti pritiskati na steno. S tem programom je zvabil zastopnike češke v državni zbor, kamor se niso hoteli pokazati celih 11 let, in posrečilo se mu je, da je s početkom imel močno večino, takozvani »železni obroč«. S to večino, v kateri so bili Čehi, Poljaki, Slovenci, Hrvati in konservativni Nemci, se je krepko postavljal nasproti nemškim liberalcem, ki so do onih dob bili vajeni le gospodovati.

Sicer Taaffe nič ni posebnega ukrenil na korist katoliški cerkvi, vendar so administrativnim potom katoličani maksikaj dosegli. Tudi v narodnem oziru so Slovani pod Taaffejem dobivali le drobtinice, vendar so avstrijski podaniki bili lahko z njegovo vladlo zadovoljni, ker je finančni minister Dunajewski rešil državo gospodarskega propada. Minister Dunajewski je namreč odpravil v državni upravi vedni primanjkljaj, ki je v dobi liberalnega gospodstva naraščal od leta do leta. Uvedla se je postava zoper oderuštvo, ustanovile so se pošne hranilnice in dala se je volilna pravica petakarjem, ki so v nekaterih mestih krščanskim kandidatom pripomogli do zmag. S temi naredbami je grof Taaffe po-

kazal, da se dá v Avstriji tudi brez nemških liberalcev vladati. Naj bi višji krogi tega nikoli ne pozabili!

Grof Taaffe je sicer češke zastopnike spravil v državni zbor, toda ni jih zadovoljil, še manj pa so češki mestni in kmečki volilci bili zadovoljni z vladlo. Začetkom l. 1891. je bil razpuščen državni zbor. Pri novih volitvah na so Češkem v mestih in na kmetih zmagali Mladočehi, in od tega časa se je začel Taaffe dobrikati liberalcem. Dunajewski se je moral umakniti Steinbachu, levičar grof Kuenburg je vstopil v ministerstvo, vsprejela se je uravnava valute, in tudi minister Pražak je moral odstopiti. In ko je Taaffe hotel vpeljati novo volilno pravico, katera bi se močno razširila v mestih in na kmetih tudi na one, ki nič direktnega davka ne plačujejo, moral je meseca oktobra l. 1893. odstopiti. Nato je živel mirno na svoji graščini Nalzevo na Češkem, kjer pa je pred dvema mesecema nevarno zbolel in kakor smo že omenili, umrl je dne 29. nov. Ob njegovem grobu mora vsakdo priznati, da je bil eden najznamenitejših avstrijskih državnikov.

Zoper dvojno mero.

Dne 6. novembra t. l. je naš gospod državni poslanec dr. Lavoslav Gregorec interpeloval ali vprašal v državnem zboru ministerskega predsednika, grofa Badenijskega, kot ministra notranjih stvari o tej le zelo važni reči:

Vsled interpelacije, prebrane dne 18. julija 1895 v visoki poslanski zbornici državnega zbora, nastavljal se je pri c. kr. davkarskem uradu v Ljutomeru na južnem Štajarskem neki gospod Moric Schreiber kot zemljemerec, kateri pa tamošnjemu prebivalstvu napravlja mnogo neprilik, ker je slovenskega jezika popolnoma nezmožen in se mora posluževati tolmača.

Ker se na to interpelacijo takratni minister notranjih stvari ni oziral, hotele so si tamošnje občine pomagati s peticijami do visokega c. kr. finančnega ministerstva, in so njih zastopi sklenili, takšne prošnje odposlati. Kar nihče ne bi pričakoval, nasprotuje temu početju c. kr. okrajno glavarstvo v Ljutomeru s tem, da prepoveduje izvrševanje takih sklepov. Tako je ustavilo sklep občine Stara cesta, ki prosi finančno ministerstvo, naj se namesti slovenskega jezika zmožen zemljemerec, in sicer z odlokom v Ljutomeru, dne 21. septembra 1895 št. 9093 s tem, da je početje občinskega zastopa označilo kot prekoračenje njegovega delokroga.

To mnenje c. kr. okrajnega glavarstva v Ljutomeru pa nikakor ne more biti postavno, kajti je zoper člen 2 državne osnovne postave z dne 2. decembra 1867, drž. zakonik št. 142, ki določuje: »Vsakdo ima pravico

staviti peticije« in peticije smejo tudi »izhajati od postavno priznanih zborov«, torej tudi od občinskih zastopov in njihovih odborov. Okrajno glavarstvo v Ljutomeru torej prepoveduje slovenskim občinam, da se ne smejo posluževati pravic, pripoznanih jim v državnih temeljnih postavah.

Čista drugače pa ravna isto c. kr. okrajno glavarstvo s sklepi nemških občin in jih pri miru pusti, dasi prav očitno postave prelamljajo. Po naključju nemški zastop trga Ljutomer je namreč sklenil naslednji sklep in ga je dal po časnikih naznaniti:

Služba občinskega zdravnika za trg Ljutomer. Letna plača 500 gld. Prosilci za to službo morajo biti rimsko-katoliške vere, nemške narodnosti in zmožni enega slovanskega jezika. Morebitna vprašanja se pošljejo ali občinskemu uradu ali pa c. kr. okrajnemu glavarstvu v Ljutomeru. — Dunajski klinični tednik št. 32.

To je bilo torej znano c. kr. okrajnemu glavarstvu, toda prav tako mu je moralo biti znano, da je s tem »javna služba« proslcem slovenske narodnosti postala nepristopna in se jim je onemogočila prošnja za javno službo, kar je ravno nasprotno členu 3 državne osnovne postave z dne 21. decembra 1867, drž. zak. št. 142, ki pravi: »Javne službe so vsem državljanom enako pristopne«. Ta politična pravica pristopnosti do javnih služeb je prelomljena z zgorajšnim sklepom nemškega občinskega zastopa ljutomerskega nasproti proslcem slovenske narodnosti, in sicer z vednostjo in pomočjo c. kr. okrajnega glavarstva ljutomerskega.

Podpisani poslanci torej vprašajo Njega ekscelenco gospoda ministra notranjih svarij: Ali si hoče 1. »dati na tanko poročati o neenakem postopanju c. kr. okrajnega glavarstva ljutomerskega na Štajarskem nasproti občinskim zastopom slovenske narodnosti in zastopom z nemškim občinskim odborom; 2. ali hoče zaukazati c. kr. okrajnemu glavarstvu ljutomerskemu natančno izvrševanje državnih osnovnih postav tudi nasproti slovenskemu prebivalstvu?«

Na Dunaju, dne 31. oktobra 1895.

Cerkvene zadeve.

Slovesnost v Ribnici na Pohorju.

Lepo slovesnost smo obhajali v nedeljo, dne 24. novembra. Blagoslovile so se namreč podobe Marije Device, sv. Jožefa in sv. Antona Padovanskega v novi kapeli nad gomilo rodbine Ričnikove. Že v soboto popoldne je pokanje topičev naznanjalo slavnost prihodnjega dne. K tej slovesnosti so prišli iz Maribora č. g. dr. Martin Matek, profesor bogoslovja.

Ob dveh popoldne se je pričela slovesnost. Iz župnijske cerkve so se prenesle v slovesni procesiji, katero so vodili gospod prof. dr. Martin Matek z asistenco domačih dveh častitih gospodov, zgoraj omenjene podobe na mirodvor v novo kapelo. Ogromna množica pobožnega ljudstva je pričala, kako vneti so naši župljani za cerkvene svečanosti. Podobo Marijino so nesle štiri belo oblečena dekleta, sv. Jožefa štirje mošje in podoba sv. Antona Padovanskega štirje mladeniči. Res, lep prizor! Potoma je pobožno ljudstvo molilo sv. rožni venec in prepevalo Marijine pesmi. Ubrano trjančenje, pokanje možnarjev in godba je pa vso slovesnost še tem bolj povzdignila.

Ko je dospela procesija na mirodvor, so gospod dr. Martin Matek vse tri podobe blagoslovili, in potem so se postavile v novo kapelo. Sedaj se je vsa množica podala v zraven stoječo podružnico sv. Lenarta. Gospod

dr. Martin Matek stopijo na prižnico, ker vsled mrzlega vetra bi jim bilo težko zunaj govoriti, ter v lepih in jedrnatih besedah razložijo pomen vse svečanosti.

»Mi stojimo pred novo kapelo, tako omenjajo, katera nas dveh zadnjih hiš spominja. Kar je pod zemljo, spominja nas zadnje hiše, v kateri bo bivalo telo do vesoljne sodbe, in kar je nad zemljo, spominja nas pa tudi zadnje hiše, za katero moramo z vsemi močmi ves čas svojega življenja skrbeti. V tem zadnjem domu, v sv. nebesih, mine vse trpljenje in se večno veselje začne. Večkrat se v življenju proti temu domu ozirajmo! Priporočujmo se zlasti Mariji, naši Materi, sv. Jožefu in sv. Antonu Padovanskemu, da nam bodo v smrtni uri na strani stali in nam naš zadnji dom — sv. nebesa odprli!«

Po pridigi so bile slovesne pete litanije, in tako se je cerkvena slovesnost završila. — Ako še nekoliko omenimo o kapeli sami, tako moramo pripoznati, da je stavba v resnici lepa. Krasno izklesane podobe, ki kapelo dičijo, pa hvalijo našega domačega umetnika, in mi ga vsakomur priporočamo. Pri vsem pa gré največja hvala veleposestniku g. Ričniku, da je toliko žrtvoval in to dično kapelo postavil, katera je našemu mirodvoru pravi kinč.

— r.

Gospodarske stvari.

Pitje vina.

(Konec.)

Malo vina naj pijejo stari ljudje, katerim so moči poše, da se okrepečajo, kri podredijo in živce zbudijo; posebno kadar se otožnost ali žalost pride čez nje, ker vino ima čudežno moč, da žalostno srce razveseli. Malo vina naj pijejo sušičniki, ki so svoje telo zgledali, da jim hira, in dnevnoma umira. Sleherni kristijan pa se naj varuje preobilnega vina, ker

3. Pijanost je grda. Ne prestraši se, dragi moj, ne misli si, to spada v cerkev, ne pa v »Slov. Gospodarja«, ki bi nam moral nauk davati za ohranitev in zboljšavo naših posestev. Ni hujše sovražnice kmetov in kmetij, kakor je ta grda prijateljica — pijanost! Ona a) uničuje posestva. Kralj Baltazar je napravil veliko pojedino za svoje velikaše: jedli, noreli in pili so toliko, da so vsi bili pijani. In ravno takrat je božja roka na steno palače napisala čarobne, le preroku Darnijelu razumljive črke: M. T. P. — Tako pijanost piše na steno hišice kmeta, ki preobilno uživa vino ali zganje: Merjen ali preštet si, tvoje življenje bo skrajšano! Ali že nismo videli, kako so mlade gospodarje in žene polagali v hladno zemljo, ki so preminoli zaradi požrešnosti? Tehtan, in težek si, pa ne v kronah, temuč v dolgeh, akoravno so ti oče prepustili lepo posestvo brez dolgov. Nepremišljeno delajo pijanci dolgove po krémah, pevajoči: »Saj birt še krajdo ima.« Da, ima jo, pa joj tebi, ako tvoje ime na vsaka vrata zapisujejo! Para n ali raztrgan boš. Taki ljudje na obleko pozabijo, da so le še za silo pokriti; snage ali svetečnega oblačila pa nimajo, zato si ob nedeljah več k cerkvi ne upajo. Razparani in razdrapani so oni in njihovi otročiči, da v šolo in cerkev ne morejo. In tako parajo svoje posestvo, prodavajo parcelo za parcelo; in na koncu je razparana njihova lepa kmetija! Prav šaljivo sem v znani dobrovoljki »Majolka« slišal naslednjo bodečo, pa resnično kitico popevati, namreč;

„Majolka, ti si kriva,
Da me dohtar z grunta riva!“

b) Požrešnost skvari telo človeka — od pete do temena, kar ti naj tukaj površno opišem. Kdor obilno

upijanljive pijače uživa, si skvari svoje možgane in pamet postane »topa,« on pa trep; dobi unete, rudeče, krmežljive oči, pa še mnogokrat slepec postane. Lice je razžgano; naduto, krastavo. Grlo in glas vedno udren, kakor stare gosli ali stren črep. Požiravnik je stuljen in suh, kakor kaučukova cev. Roke in noge mu trepečejo, in na sklepah bolijo, kjer se apnene snovi vina nasedajo in ude razženejo, živce pa prenapenjajo. Ta apnena snov se tudi na punčico očesa rada uleže — mrena.

Da bi nam še v želodec pijanca bilo mogoče pogledati! Mrtev je, neprebaven, stene so zažgane, mrtve ali letargične. Zato ni nič lačen, le žeja ga vedno. Pil bi! da se mu bersa ali »veštanj« v želodcu napravi. Preobilna tekočina slabo vpliva na jetra, ki so luknjičasta ali svedrčasta, in podobna škopu od spodaj. Skozi te luknjice se preceja zaužita tekočina; in ako je nje preveč, raztegne te luknjice nezmerno, da otečejo, in jetra te bolijo; se ti utrdijo, postanejo pešnate, posebno po močnem vinu ali pa grdi žganjici. Tudi še mehur ti skvarijo, kar še zmiraj nekoliko apnene snovi poleg tekočine skoz jetra pride v mehur, kjer se utrdijo v pesek in kamenček — berso napravijo, ki ti izcejava zabrani.

Pijanost razkroji kri; pa tudi zabrani, da kri dorasčati in se po telesu redno pretakati ne more. — Bolnik pokliče zdravnika, ter mu toži svojo nevoljo, da ga noge bolijo, da nič jesti ne more, ne spati, po vsem telesu trepeče, slabe oči ima, in že je »zabuhel«. Zdravnik mu nevarno bolezen odkritosrčno naznani, govoreč: »Mož, vi imate vodeniko!« — »A to ni mogoče, mu brž zavrne šaljivi bolnik. Kako bi pa jaz vodeniko imel, ko nikdar nisem vode pil, temuč dobro vino in zdaj že tudi samo »šnops.« — »Ravno zato ste dobili vodeniko, reče mu zdravnik; zdaj si pa le spovednika oskrbite; ne bova več pil!« Tako nezmerno pitje skvari telo človeka, in c) pogubi tudi njegovo dušo. Dolgo zbiram žalostne izglede požrešnikov, okoliščine, življenje, konec ali smrt. Ne morem jih tukaj porabiti; vendar toliko ti povem, da taki ljudje navadno v snegu zmrznejo, se potopijo ali pobijejo, in Bog jim časa za pokoro ne da! Pri taki resrečni smrti se nam vsili misel: »Kje je pa tvoja duša!«

Ni torej čuda, ljubi moj bralec, da duhovniki toliko ostro svarijo in pridigajo zoper pijanost. Ni čuda, da že tudi svetovnjaki spoznavajo nevarnost alkoholizma, ki uniči človeka v najboljših letih. Ni čuda, da so morale države stopiti v bran proti nezmernemu uživanju upijanljive tekočine s tem, da so dale postave in prepovedi za krčmarje in pivce. Postava je dana za neverneže in trdovratneže; pobožnemu kristjanu in poštenemu Slovencu zadostuje zdrava pamet in božja beseda, ki nam velevala: »Ali tedaj jeste ali pijete, ali kaj druga delate, vse k časti božji delajte!« (1. Kor. 10, 31;). S. Gaberc.

Sejmovi. Dne 7. decembra v Poličanah (za svinje). Dne 9. dec. pri Št. Ilju v Slov. gor. in v Dobovi. Dne 11. dec. v Imenem (za svinje). Dne 12. dec. na Bregu pri Ptuju (za svinje). Dne 13. dec. v Žalcu, Jurkloštru, pri Sv. Križu na Murskem polju, v Studenicah in pri Sv. Petru pod Sv. gorami.

Dopisi.

S Ponikve. (Lep pogreb) smo imeli na Ponikvi minoli četrtek, dne 28. novembra. S kolodvora smo spremljali k večnemu počitku gosp. Jurija Vrečka. Rojen v Hotunji župnije ponikviške je bil rajni dalj časa

kupec in hišni posestnik v Gradcu, kjer je dne 25. novembra zjutraj umrl. A ker ga je ljubezen vezala na rojstveno faro, hotel je tudi tam pokopan biti, in zato so ga prepeljali v četrtek zjutraj iz Gradca na Ponikvo. Mnogo faranov, med njimi vsa šolska mladina z gg. učitelji, pa tudi veliko tujcev je spremljalo s tremi čč. gg. duhovniki v lepem sprevodu truplo rajnega rojaka v faro cerkev sv. Martina. V cerkvi, kjer se je zbrala velika množica ljudij, bile so najpoprej mrtvaške molitve, potem pa črna peta sv. maša, med katero so naše pevke, večinoma šolarice prav lepo pele Štolcerjevo »Mašo za mrtve«. Po sv. maši je bil sprevod na pokopališče, kjer smo truplo rajnega izročili materi zemlji. — Blagi pokojnik je tudi v Gradcu, kjer je bival med Nemci, ostal vrl narodnjak, ki ni pozabil, da mu je na Slovenskem tekla zibelka, da ga je vzgojila slovenska mati, kar se žalibog tolikokrat zgodi. A rajni je ostal zvest svojemu narodu, kar nam kaže tudi njegova oporoka. V njej se je namreč spomnil dan pred smrtjo tudi »Družbe sv. Cirila in Metoda«, katerej je zapustil kot legat svojo lastno trinadstropno hišo v Gradcu, notranje mesto, Davidove ulice št. 1., ki je bojda vredna okoli 40.000 gld. Pa tudi na domačo faro ni pozabil blagi pokojnik, ker je bojda sporočil za faro cerkev 2000, za šolo pa 4000 gld. Bog daj, da bi bila to resnica; potem bi lahko zidali novo šolsko poslopje na Ponikvi, katerega bolj potrebujemo, kakor riba vode. Zdaj menda ne bodo zopet »modre glavice« kupile kake stare koče (sit venia verbo) za šolsko poslopje, kakor se je pred nekaterimi leti zgodilo, ko smo imeli že vse pripravljeno za novo šolo: kamenje, les, apno in druge reči. A mestu da bi zidali novo šolsko poslopje, prodali so pripravljene reči in kupili hišo, ki je toliko pripravna za šolo, kakor klet za kraljevo palačo. Kdo je bil temu kriv — ali takratni krajni šolski svet — ali takratno županstvo, tega ne vem. In kaj jih je k temu nagnilo? Ne vem. Smo si prihranili znabiti denarja? Ne! Saj je veljala hiša 5000 gl. in koliko se je potrosilo novcev za popravilo! In sedaj se bo vendar moralo zidati novo šolsko poslopje, kajti sedanje zaduhle šolske sobe so resnično nesposobne, pa tudi nespodobne za otroke »imenitnih« Ponkovljanov! Blagemu in domoljubnemu pokojnemu rojaku pa naj mili Bog stotero povrne onstran groba njegovo požrtvovalno ljubezen do svojih rojakov in naroda slovenskega! L...n.

Od Št. Petra pri Mariboru. (Nemški napis). Naj gre tukaj presrečna hvala vsem našim vrlim in domoljubnim obrtnikom in rokodelcem za njihove dične slovenske napise. Odločno pa moramo grajati napis gostača: »Johann Šapec, Schneider,« ker grdi neomahljivo narodnost naših zavednih župljanov, bolj še pa tudi zato, ker se ta napis slabo podaja pri cerkvi, kamor zahajajo vsak dan ljudje različnih stanov in krajev. Ta gostaček bržčas ni premislil, da si je s tem napisom zaprl vrata pred tistimi, o katerih on živi. Seveda pa to mu nič ne naredi, saj pride kmalu čas, ko si bode kot mustačast starašina krmil svoj život pri bogatih gostijah. — In rad bi še nekaj omenil, pa čuka, ako me tisti razumejo, katerim je namenjeno! Dolgo že — dolgo brije pri nas neka huda burja, ki hoče zaradi svoje hudobije vse sosesde uničiti; pa ker je ta burja, hvala Bogu, v babjih hlačah, nam gotovo ne bode nič škodovala, samo nekaterim miroljubnim in preveč dobrim srcem gane nekoliko bridkih solz, katere pa še bode bodočnost maščevala!

Z Velikega Obreža pri Brežicah. (Občinske reči). Nač gospod župan še vedno uraduje nemški, kakor bi bil trd Nemec. Bral sem enkrat živinski potni list, od našega župana napisan, »ein Schimmel Stute eine pa zřebeten«. Kaj ne, to vam je vrl Nemec! Kedaj

pa bodo občinske volitve? Že davno je potekel čas sedanjemu občinskemu odboru in vendar še sedaj ni znano, kedaj da bomo malo prereševali občinski odbor. Bilo je že enkrat oklicano, da bodo dne 28. listopada, in zopet je predstavljeno, ker bodo župan in svetovalci o božiču tudi še žejni, in bojijo se, da bi se enkrat v občini Veliki Obrež pošteno pomelo! Može, vzdramite in prikažite se na dan volitve in volite iz svoje sredine značajne može, ki imajo srce za vas, ki vam ne bodo pri računih ne krajcarja zapravili in ne zapili, može, ki bodo skrbeli za red v občini, da bode naš Obrež slovel, kakor je nekdanj. V to nam pomoz Bog in Marija, Mati božja, patrona naše župnijske cerkve!

Iz Št. Pavla v Savinjski dolini. (Zbor.) Dne 17. novembra je imelo tukajšnje bralno društvo svoj občni zbor. Predsednik, gospod Vidic, je otvoril zborovanje s srčnim pozdravom in govorom na ude, kateri so se v mnogobrojnem številu zbrali; na kar se je vršila volitev novega društvenega odbora. V nov odbor so se sledeči volili: predsednikom gospod Jožef Vidic; podpredsednikom gospod Ivan Šribar; tajnikom gospod A. Schmidt; blagajnikom gospod J. Stenovec in odbornikom gospod Fr. Divjak. Nato so se stavili različni nasveti ter je sledila prosta zabava. Nov odbor ter udi so se spominjali na prejšnjega odbornika gospoda učitelja Pečarja kot vrlega pospeševalca bralnega društva, kateri se je pred kratkim ločil iz Št. Pavla in nastopil učiteljsko službo v Št. Lorencu pri Ptuj. Istotako se je zahvaljevalo dosedanjemu tajniku, gospodu Kocuvan, za njegovo delovanje.

Iz Ljubljane. (Roparski umor v Trojanah.) V noči od 27. na 28. novembra je bil izvršen v Trojani na Kranjskem pri posestniku Vincenciju Novaku v njegovi hiši roparski umor. Zločinec je okoli 11. ure po noči splezal po češplji, stoječi ob hiši, ter se povzpел na odprt hodnik v prvem nadstropju. Ker so se tudi v neki shrambi za predivo dobile nažgane užigalnice in tudi škatljica s tremi neprižganimi užigalnicami, soditi je, da je zločinec te pozabil in poprej ž njimi posvetil, hoteč kaj ukrasti. Po stopnicah je prišel v pritličje, kjer je družinska soba in levo od nje z vhodom iz veže pa spalna soba. V tej sta že spala zakonska Vincencij in Marija Novak, vsak v svoji postelji, stoječi vsopredno. Vrata te sobe so bila zaprta, a to noč niso bila z dolgim železnim drogom zapažena. Ko je zločinec tiho vrata odprl, bedela sta še oba zakonska Novak. Mož Vincencij je takoj dvakrat vprašal: »kdo je?« Zločinec pa je šel tiho mimo postelje žene ter stopil k postelji Vincencija ter začel takoj po temu mahati z nekim bodalom ali mogoče tudi dvoreznim kuhinjskim nožem. Vincencij Novak je zadobil dve smrtni rani ter se zgrudil nazaj na posteljo; žena Marija Novak pa se je, priskočivši možu na pomoč, sprijela s storilcem, ki je začel tudi po njej mahati, ter jo večkrat ranil na glavi in po rokah. Posrečilo ji je pa vendar, da ga je tiščala proti vratom in v vežo ter zaprla vrata za njim. Nažgala je luč in hotela klicati ljudi na pomoč. Ko je zopet vrata odprla, planil je zločinec zopet proti nji, jo suval z bodalom in jo porinil v kot; pri tem ji je spodbil nogi tako, da je padla. V sosedni sobi so spali trije njeni otroci; ti so začeli kričati: »pustite mamo!« Šele 3 leta stari sinček Anton pa je spal med zakonskima Novak in je sedaj skočil iz postelje k zločincu, kričeč: »pustite mamo!« Tega krika otrok se je storilec ustrašil in pobegnil skozi zadnja vežina vrata, koja si je moral že poprej odpreti, ko je v hišo čez mostovž priplezal. Sled, v katero stran je morilec odbežal, ni mogoče natančno določiti, pač pa je več njegovih stopinj v snegu okrog hiše; hodil je gotovo poprej okrog in iskal, kje bi v hišo udrl in si ogledoval pri oknih, kaj se v

hiši godi. Gospodar Vincencij Novak je vsled smrtnih ran v par trenutkih umrl, dočim je Marija Novak večkrat ranjena na glavi in na roki in ji je storilčevo orodje tudi prerezalo ruto na prsih ter jo ondi ranilo. Vendar so pa zdravniški zvedenci izrekli, da bode gotovo okrevala. —

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Poslanska zbornica bode še ta teden razpravljala o spremembi domovinske postave; pred tednom pa je večina poslancev privolila, da pride dr. Lueger pred sodišče, ker je razžalil čevljarja Lacina. — Danes teden so bili shodi družin kristijanov v vseh 19 okrajih. — Deželni zbori začnejo posvetovanja dne 28. dec.

Češko. Novi deželni zbor bode imel 4 škofo, 2 vseučiliška rektorja, 70 konservativnih veleposestnikov in 97 Čehov ter 69 Nemcev. V deželnem odboru bodo imeli večino Mladočehi, in le-ti hočejo bojda Nemcem prepustiti ondi dva sedeža.

Štajarsko. Shod zaupnih mož volilnega okraja Radgona-Feldbach je izjavil državnemu poslancu baronu Morseyu, naj pristopi h katoliški ljudski stranki. — V Gradcu je pri občinskih volitvah v 3. razredu zmagalo 7 antisemitov. Škoda, da Gradčani nimajo Luegerja!

Koroško. Celovski mestni zbor proslavi 50letnico vladarja cesarja Franca Jožefa s tem, da dovoli deželni hranilnici 6000 gld. in otvori zavod za slepce. — V Bistrici v Rožu so sicer zmagali nemškutarji pri občinskih volitvah, pa na nepošten način; vsled tega bodo volitve ovržene.

Kranjsko. V deželnem zboru bode poleg knezoškofa 16 poslancev katoliško-narodne, 9 narodno-napredne in 11 nemško-liberalne stranke. — Novo vladno poslopje se prične zidati spomladi na oglu Erjavčeve, oziroma Tržaške ceste. Vhod bode na Erjavčevi cesti.

Primorsko. V soboto so v Gorici zaprli »Slogino« ljudsko šolo. Otroci so se jokaje razšli. Solznih oči je mnogo starišev protestovalo, in glejte, v torek je došel glas z Dunaja naj se ta šola spet odpre, da dobi izdatno državno pomoč. — Slovenci bi radi, da bi se za slovensko tržaško okolico ustanovilo okrajno glavarstvo, ker ji mestni zastop ni pravičen.

Hrvaško. Poročali smo že, kako osrto so obsodili one dijakke, ki so bili pri zažiganju ogerske zastave. Oni dan pa so bili pred sodiščem oni Madjari, ki so Frankova sinova hudo natepli, enega smrtno nevarno; toda ti so bili oproščeni. To je prava turška pravica!

Gališka. Gališkim kmetom se skoro vsem jako slaba godi. Ob nič so jih spravile židovske pijavke. Torej ni čuda, da kmečki ljudje silijo v Brazilijo. V soboto se je zopet odpravilo na daljno pot 800 kmetov.

Ogersko. V soboto je bil dvoboj med notranjim ministrom Perczelom in poslancem Andreaskyjem. Sramota za deželo, ki ima ministra pretepača! — Dne 1. dec. se je vrnil v Budapešto katoliški urednik, duhovnik Lepssenyi, ki je bil obsojen na 6 mesečno ječo. Do 20 tisoč ljudi ga je hotelo pozdraviti in počastiti, pa policija je vse zabranila.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so imenovali za kardinale našega nadškofa solnograškega, dr. Janeza Hallerja, levovskega nadškofa Sembratovicza in sedem drugih škofov. V nagovoru pa so omenili armensko vprašanje in ustanovitev patrijarhata v Aleksandriji.

Italijansko. Oni dan je bivši minister Rinal-

dini v poslanski zbornici pošteno bral levite Crispiju gledé na njegovo vnanjo in notranjo politiko. — Bivši knjigovodja Bosco je dvakrat zabodel ter smrtno ranil Lepera, prvega ministerskega uradnika.

Francosko. V pomorsko mesto Brest je prijadrlo več ruskih vojnih ladij. Francosi so ruske vojake ljubeznivo vsprejeli. Spet dokaz, da sta si Rusija in Francija prijateljici, če ne zaveznici. Tudi Nemčija hoče bojda zvezo s tema državama.

Nemško. Baron Stumme je rekel, da bode cesarju Viljemu priporočal, naj strogo postopa zoper krščanske socialiste, ki se najbolj ustavljajo socialnim demokratom. Stumme je pač kriv prerok! — Policija je v Berlinu razpustila vsa socialistična društva. Njihove kase ni zajela, ker so jo bili socialni demokrati spravili že poprej na Švicarsko.

Rusko. Na južnem Ruskem ne dobi noben vojak odpusta. Vsi so pripravljeni, da vsak čas lahko odrijejo na Turško. — Vlada bode v kratkem izdala postavo, s katero se kolikor mogoče omeji naseljevanje tujcev v Rusiji.

Srbsko. Metropolit ali nadškof Mihael je te dni odgovoril na okrožnico sv. očeta, papeža Leona XIII. gledé na združenje jutrovske razkolne kristijanov s sv. katoliško cerkvijo. Metropolit Mihael nič noče o tem slišati. Mož si menda domišlja, da je on poglavar vseh kristijanov.

Turško. Na otoku Kreta so se začeli nemiri. V Macedonijo pa je sultan poslal komisijo, ki naj prepotuje vso deželo in vse potrebno ukrene, da se naredi popolni mir. V Armeniji je klanje kristijanov sicer ponehalo, vendar pa mnogo Armencev umrje gladu ali pa od zime, ker so jim mohamedanci vse pokončali.

Amerika. Na otoku Kuba si vse pametno ljudstvo želi miru, ker ustaši požigajo nasade sladkorja, kjerle morejo. Zadnje dni so požgali 500tisoč centov sladkornih trstik, sicer pa ljudem branijo pobirati te pridelke, vse to na željo severoameriških sladkornih tovarnarjev.

Za poduk in kratek čas.

Smrtna teža.

(Spisal Janko Iskrač.)

(Konec.)

V okolico pa je prišla nanagloma huda, smrtonosna in nalezljiva bolezen. Po večih hišah so ležali bolniki, in zvonovi so v enomer zvonili umrlim. Kdor je obolel, ni navadno več ozdravel; smrt je bila gotova. Polastila se je tudi Luke. V hudih bolečinah se je vil na postelji, zdravnik je obupal, in smrt se je približevala. Sam je bil, žena je bila umrla pred leti, otrok ni imel, družina pa se je bala priti k njegovi postelji, da bi se tudi nje ne prijela bolezen. Upil je, molil, vil roke k Bogu, obljuboval poboljšanje, ako ozdravi, klical vse svetnike na pomoč, — a vse zastonj, nikdo si ga ne usmili! — In smrt mu je stopila pred oči, videl je, da je gotova, tako gotova, kakor zdaj gleda beli dan.

A denar — denar — ta mu je težil grešno dušo!

In res, težil jo je še trikrat huje, ker je bil krivičen, spravljen skupaj z goljufijo in oderuštvo, izpuljen iz rok siromakov in sirot. A sedaj se bo moral ločiti od njega in iti v drug neznani svet. Pa velikokrat je slišal v cerkvi, da vsaka krivica mora biti poravnana in vsak krivičen denar povrnjen, če hočeš, da bodeš gledal obličje božje. In kaj bi bil sedaj rajši, kakor da bi gotovo vedel, da bode zveličana njegova duša?

Začel je prositi Boga, da bi vsaj toliko odjenjale bolečine, in da bi še toliko časa živel, da bi poravnal do zadnjega vinarja vse svoje storjene krivice. Toda Bog ga ni hotel uslišati, bolečine so bile vedno huje, in smrt je trkala na duri.

Pred oči so mu stopale podobe ogoljufanih siromakov; ki so se mu zdeli kakor tožniki pred večnim sodnikom. Na misel mu pride tudi siromak Martin. Kolikokrat ga je opeharil, prestavljal mejnike, krivično se toževal z njim in bil kriv, da se mu je hudo godilo. A še živi; lahko mu povrne, kar mu je hudega storil. Pokliče streznika, pokaže mu majhen zabojček pri svoji postelji in mu zapove, naj ga nese v Martinovo koč.

Martin pa je tudi bolan ležal v koči, tudi njega se je bila prijela bolezen. Tudi on je vedel, da bode zdaj umrl, vedel prav čisto za gotovo, pa se ni čisto nič bal smrti.

Svojih grehov se je že bil spovedal in z mirnim srcem pričakoval prihodnosti. »Bodem vsaj rešen težav in britkostij. Ničesar mi ni dal svet družega, kakor trpljenje. — Od jutra do večera sem delal, roke so mi vse žuljeve, život je utrujen, sedaj pa si bom odpočil. — Suhi kruh je bil moj živež, pa še tistega mi je včasih primanjkovalo; vse, kar sem pridelal, pojedel je gospod; res, kmet je večni trpin, — le smrt je njegova rešiteljica!«

Tako je mislil in ničesar si ni več želel na tem svetu. Iz teh mislij ga vzdrami žena, odpiraje pred njim ličen zabojček, iz katerega se vsujejo sami svetli cekini.

»Za Boga, kaj pa je to? In to da bilo moje? To ni mogoče!« Martin ni verjel, da bi bila to resnica. Še le, ko mu je žena razjasnila, kako in kaj, da jima je res vse to podaril sosed, bogati Luka, verjel je, da je to mogoče.

Zdaj je začel zamaknjen gledati svetle cesarske glave, in nikoli se ni mogel nazreti tega čudeža. Na enkrat pa se mu je spremenil miren obraz, nove misli so se mu začele vzbujati, in silni nepokoj je obdal njegovo dušo.

»Tako torej, tuj denar, — lepa svotica, — ravno toliko, kolikor sem si vse življenje želel, da bi imel za starost. Toliko, kolikor si nisem mogel skozi celih trideset let prigospodariti, dal mi je Bog po bogatem Luki, ki že gotovo ne vé več, kam z denarjem, in se je torej spomnil še siromakov. Kako lahko bi zdaj gospodaril in vsak dan si privoščil kaj boljšega! Ali o Bog, meni je umreti in zapustiti denar, katerega sem ravnokar dobil. A oh, kako težko bom zdaj umrl! — Ne, ne — Jaz ne morem umreti zdaj, ko imam denar, za kateri bi se še en čas lahko prijetno na svetu živelo. Oh gospod Bog, prosim te, pusti me še živeti!«

In Martin je vzdihoval, molil in se jokal. Prosil je Boga, Mater božjo in vse svetnike, da bi mu pomagali, da bi ne umrl. A smrt ni imela usmiljenja; še isto noč sta umrla oba, Luka in Martin; težko ločivši se, prvi od svojega obilo krivično nabranega blaga, a drugi od ravnokar dobljenega denarja, po katerem je vse življene hrepenel.

Smešnica. Oče učijo svoje otroke moliti »Oče naš«. Ko pridejo do šeste prošnje: »Ne pelji nas v skušnjava«, oglasi se najmlajši deček: »Ate, pa ne na malem vozečku — ta bi se zlamal!«

Razne stvari.

(Cesarjev dar). Presvetli cesar so podarili gasilnim društvom v Cirkovcah, Šikolah in na Planini po 50 gl. za napravo gasilnega orodja.

(Naš kardinal.) Po soglasnem sklepu zadnjega občnega zbora »katol. polit. društva v Konjicah« je njegovo predstojništvo v nedeljo, dne 1. decembra najspodobnejše častitalo Njih Eminenci, našemu knez nadškofu Janezu Ev. Hallerju, ko so bili za kardinala sv. rimsko-katoliške cerkve razglašeni. Še tisti dan je iz Solnograda došel po brzopletnem odgovoru, v katerem se naš kardinal Haller za skromno častitko tega društva premilostljivo zahvaljuje. Bog živi našega kardinala!

(V cerkvi sv. Alojzija) v Mariboru je bila v nedeljo lepa slovesnost. Zopet preslikana podoba Device Marije v stranskem oltarju je bila namreč kronana. Primeren govor je imel častiti gospod spirituval J. Hribnik. Gospodje pevci-bogoslovci so prav lepo peli.

(V Poličanah) je nova farna cerkev dozidana, le tlak ji še manjka. Danes teden je bila blagoslovljena. V »hosana«-procesiji so prenesli presv. Rešnje Telo v novo cerkev preč. g. stolni župnik J. Bohinc, pridigovali so preč. g. kanonik dr. J. Pajek, slovesno sv. mašo so peli preč. g. kanonik K. Hribovšek. Od mil. knezoškofa bode pa cerkev posvečena prihodnje leto meseca maja.

(Volitve v okrajni zastop slovenje-bistriški) so razpisane na 10., 11. in 14. decembra t. l. V torek, dne 10. decembra t. l. voli skupina veleposestnikov. Opozarjamo torej vse gg. volilce veleposestva, sosebno iste kmečkega stanu, da pridejo gotovo in točno ob določenem času na volišče; naj ne ostane nikdo doma! Vsak glas je silno važen. Volilci se pred volitvijo zbirajo v gostilnici g. Petra Novaka na pogovor.

(Zahvala). Slavna družba sv. Mohorja je podarila pred kratkim za šolsko knjižnico v Libojah veliko število lepih in podučljivih knjig, za kar podpisani tem potem izreka najtoplejšo zahvalo. — Krajni šolski svet Liboje. F. E. Fridrich, načelnik.

(Volitev). Dne 18. novembra t. l. so bili v občini sv. Kunigunde na Pohorju v občinski odbor izvoljeni č. gosp. Anton Slatinšek, župnik; č. gosp. Anton Zavadil, kaplan; Jurij Potnik, Jakob Rutnik, Janez Črešnar, Janez Potnik, Janez Očko, Matija Sadek. In ta občinski odbor je dne 1. decembra t. l. si izvolil za župana Jurija Potnika, št. tokrat; za občinske svetovalce pa Janeza Črešnarja in Jakoba Rutnika.

(Pozor!) Opominjamo vse čč. gospode, posebno mlajše, naj pazijo pri agentu židovske firme »Max Herzig« na Dunaju, ki ponuja »klasično biblijo« ali sv. pismo, da se ne zmotijo in od te židovske firme kaj ne naročijo, ker bi jim potem bilo žal. Ti židje so tako predrzni, da še med podukom v šoli nadlegujejo čč. gg. kaplane. Sploh pa pozor pred vsakim židovskim agentom! Kristijan h kristijanu!

(Ponavljjanje sv. misijona) ali duhovne vaje bodo letos na Ponikvi ob južni železnici od dne 12. do 22. decembra. Obhajali jih bodo štirje čč. gg. lazaristi od Sv. Jožefa pri Celju.

(Društvo slovenskih zdravnikov) za Spodnji Štajar se boja v kratkem času ustanovi in bode stopilo v dotiko z enakim hrvaškim društvom. Glavni namen društva bode, gojiti medicinsko znanje in izobražbo ter odbijati surove napade kruhoborskih nemškutarskih zdravnikov.

(Prepoved). C. kr. namestništvo nižjeavstrijsko je prepovedalo izvoz prešičev iz okrajnih glavarstev Maribor, Ptuj in Ljutomer.

(Za družbo sv. Cirila in Metoda). Dne 25. nov. je umrl v Gradcu g. Jurij Vrečko, trgovec in hišni posestnik. V svoji oporoki je družbi sv. Cirila in Metoda volil svojo hišo v Gradcu, Davidove ulice št. 1., vredno okoli 40 tisoč gld. Pokojnik je bil rojen v Hotunjah pri Ponikvi, kamor se je dne 27. nov. prepeljalo njegovo truplo. Bodi mu lahka zemlja domača, svetila mu večna luč!

(Kmečko bralno društvo v Rušah) bode imelo v nedeljo, dne 22. dec. ob 3. uri popoldne redni občni zbor v gostilnici g. J. Muleja s sledečim vspešnim redom: 1. Pozdrav; 2. volitev odbora in 3. nasveti. Veselico bode pa imelo na praznik sv. Štefana v gostilnici g. F. Novaka z mnogovrstnim vspešnim redom. Vspešni in vse drugo se bode naznanilo pozneje. K mnogobrojni udeležbi vabi Odbor.

(Shod zaupnih mož) je bil zopet minoli ponedeljek v Celju. Gospod poslanec Miha Vošnjak je poročal o najnovejših političnih dogodkih na Dunaju. Bil je tudi razgovor o nekaterih drugih stvareh, ki pridejo na vrsto pri občem zboru »Slovenskega društva«, ki še bode ta mesec.

(Naš rojak), g. dr. Ignac Klemenčič, izvanredni profesor na graškem vseučilišču, je postal redni profesor fizike na vseučilišču v Inomostu.

(Zlato poroko) sta obhajala v nedeljo, dne 28. novembra čvrsta zakonska, Anton in Neža Döbnik v nazareški župniji.

(Nov srebrni kelih) so dobili v Šmihelu nad Mozirjem; krasno, umetniško delo hvali svojega mojstra; izdelal ga je ljubljanski pasar g. J. Kregar.

(Tovarna za čokolado) pri oo. trapistih v Reihenbergu je dodelana. Le škoda, da je pri tem podjetju imel svoj dobiček strastni sovražnik cerkve in naroda inženir Šmrekar iz Sevnice.

(Božične počitnice). Naučni minister je določil z ozirom nato, da pade zadnji dan šolskega poduka pred božičnimi prazniki, 23. december, na ponedeljek, da se zaključi šolski poduk na vseh srednjih šolah že v soboto, dne 21. decembra dopoldne.

(Ponarejene krone). Po Ljubljani kroži mnogo ponarejenih kron, ki so tako dobro napravljene, da jih je težko ločiti od pravih, ter da jih je le spoznati, ker nimajo nobenega cvenka.

(Spaček). Kakor neki hrvaški list poroča, poročila je te dni v Stolacu neka žena popolnoma razvitega dečka, ki ni imel ne ust, ne nosa, oči pa na temenu. Ko je žena dete zagledala, umrla je samega strahu.

(Zmrznil). Gostač Franc Klejderič v Paradižu v srednjih Halozah se ga je dne 29. nov. precej navlekel pri nekem posestniku v Gradišah. Na potu proti domu pa pade, zaspi in po noči zmrzne; in tako so ga našli mrtvega v nedeljo, dne 1. decembra.

(Na mesečni sejem v Mariboru) dne 2. decembra so prignali 3 bike, 184 volov, 503 krave in 126 telet, torej skupaj 816 glav. Sejem je bil prav živahen, ker je prišlo mnogo kupcev.

(Svinjski sejem) na Bregu pri Ptujju je dne 28. nov. t. l. bil spet dobro obiskan. Prignali so 870 svinj in jih prodali 600. Cena za kg 33 do 35 kr.

(Pogodba z Ogersko.) V kratkem se snidejo iz vseh kronovin državni poslanci, ki zastopajo kmetiške občine. Sestaviti hočejo želje in pritožbe poljedelcev v Avstriji ter jih po posebni deputaciji izročiti vladi, da se pri novi nagodbi z Ogersko krepko potegne za avstrijske kmetovalce.

(Šole v Bosni in Hercegovini.) Lani je bilo v teh dveh deželah 161 državnih, 96 verskih in 5 zasebnih šol, v Sarajevu in Mostaru pa ena gimnazija in višja dekliska šola. V Sarajevu je tudi tehniška šola, učiteljska pripravnica in dve bogoslovski šoli. V Reljevu poleg Sarajeva je pravoslavna bogoslovnica. V nekaterih večjih mestih so deške mešanske šole.

(V Prijedoru v Bosni) dogotavljajo katoliško župno cerkev sv. Jožefa. Ker so katoličani ondi med Srbi in Turki ubogi, zato župni urad tudi Slovence prosi milodarov. Iz naše škofije je že poslal 5 fl. gospod Josip Pirš.

(Grozen roparski umor.) V vasi Ločica, pol ure od Vranskega, so našli minolo nedeljo o mraku v Martinčevem mlinu vse prebivalce umorjene: gospodarja v hiši, njegovo deklo v hlevu in njenega sina v listniku. Gospodar in dekla sta umorjena najbrž s sekiro, deček pa je zadavljen. Sumili so, da je vse te tri umoril oni ropar, o katerem se tudi bere v današnjem dopisu iz Ljubljane in katerega so oni večer dobili na Sveti Planini. Piše se Pavel Ferme, je 30 let star in doma iz Št. Gotharda na Kranjskem.

(Umna priprava sira.) Braslovški živinozdravnik, g. M. Jelovšek, ki se je na deželne stroške podučeval o izdelovanju sira na Švicarskem, se je povrnil v domovino ter upa v Solčavi že prihodnje leto kmete podučiti in pridobiti za umno pripravo sira.

(Tujci v Savinjski dolini.) V trgu Mozirje so bivali letos vseučiliški profesor Teodorov iz Bolgarije, generalni konzul iz Shanghaja Jos. Haas in mnogo drugih letovičarjev.

(Slovensko planinsko društvo.) V zavetišču turistov pri Plesniku v Logarjevi dolini je bilo do dne 11. sept. t. l. vknjiženih 431 letošnjih turistov.

(V slovanski čitalnici) v Mariboru je minolo nedeljo večer zanimivo govoril č. g. profesor dr. Anton Medved o papežu Nikolaju V.; nato pa je bila prav lepa tombola.

(Požar.) V noči od dne 24. na 25. nov. je upepelil požar vsa poslopja Antona Kukovca na Pobrežju pri Ptuj. Pouzročena škoda znaša 2000 gld.

(Nesreča.) Dne 14. nov. je 71letni posestnik J. Bezjak v Pavlovcih pri Ljutomeru s svojim sinom in z deklo nakladal listje na voz. Ko po lestvici stopi na voz, pade na lestvico ter se z glavo tako močno udari, da kmalu potem izdihne dušo.

(Grožno praznoverstvo.) Prebivalci vasi Murtani na Ruskem so nekega starčka zaklali, mu istrgali srce in drob, vse to skuhali in zavžili, misleč, da jih to gotovo obvaruje kolere.

(Barantač z dekleti.) Pred 14 dnevi se je pripeljal v Ljubljano okoli 50 let stari žid Mojzes Schiffmann z dvema dekletoma. Dasi je žid skrbno čuval svoji spremljevalki, vendar ena na ljubljanskem kolodvoru hitro poprosi policaja, naj ju reši. Policaj je žida takoj prijel ter ga odgnal na policijo. Ondi je žid povedal, da je dekleti kupil v Zagrebu za 420 gld. in da ju je hotel spraviti v Genovo v nesramno suženjstvo. Žida so nato izročili sodišču, dekleti pa izpustili.

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catolica«, Gradec, Radecki-jeva cesta št. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Listnica uredništva: G. D. Fs. v T. d. pri C.: Ako je v istem listu tudi naznanilo, potem je tako priporočilo del naznanila, nikakor pa ne priporočilo uredništva. Ali kaj tacega niste zapazili v drugih časnikih? — G. Janko Slatinčan: Ali ste na potovanju? Prosimo, pošljite nam kmalu nadaljevanje in konec o nemških klopeh v V.! — G. Fr. V.: Dopisov v slovo č. gg. kaplanom ne prinašamo, ker vemo, da gg. ni ljubo; pa kaj druga zanimivega nam spet pošljite! — G. M. P. ml.: Denar sprejeli. Le vedno radi dopisujete!

Loterijne številke.

Gradec 30. novembra 1895 48, 32, 64, 2, 89

Dunaj „ „ 69, 26, 16, 11, 62

Svilnato blago za plesišče 35 kr.

do 14 gld. 65 kr. meter — kakor tudi črna, bela in pisana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damasti itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvojce.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Jožef Krenn

K Sv.

Maribor, grajski trg št. 1.

Juriju.

P. n.

S tem prijazno naznanjam, da sem z današnjim dnevom na tukajšnjem trgu, grajske ulice št. 1. v hiši gosp. Karola Pachner-ja popolnoma založeno štacuno

z modnim, suknenim in običajnim blagom

odprl.

V zvezi s prvimi tovarniškimi tvrdkami teh vrst mi je mogoče, velespoštovanim kupcem **vedno najboljše** po **najnižji ceni** ponuditi, in zmirom bode moja posebna naloga, da postrežem svojim p. n. kupcem z dobrim blagom najceneje in solidno.

Imam zaloge platnenih in damastnih tkanin, zatorej mi je mogoče, spoštovanim kupcem tudi s temi robami **najboljše kakovosti** najceneje postreči.

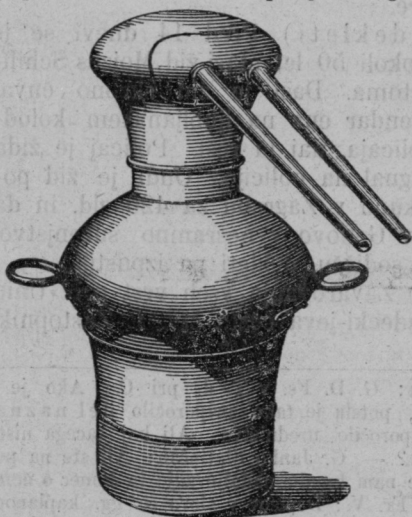
Prosim, blagovolite me s svojim obiskom počastiti, vsak čas si bom prizadeval, da bom izkazano mi zaupanje opravičil in stalno ohranil.

V Mariboru, dne 22. aprila 1895.

Z velespoštovanjem

Jožef Krenn.

A. Fiebiger, 1-3
kotlar v Mariboru, koroške ulice 6
priporoča vse v to svrhu spadajoče blago.

Najboljše molitvenike

v slovenskem in nemškem jeziku, različno vezane, svilnat papir v 80 barvah, bliščeč papir eno- in dvobarven, zlat papir gladek in stiskan, cvetlični listi in drugi deli umetnih cvetlic, manchete za cvetlice in papir s čipkami priporoča na izbiro po nizki ceni 33-37

Andrej Platzer,
(prej Edo. Ferline)
gosposke ulice št. 3,
v Mariboru.

Ivan Nep. Gosar

akademični slikar 1-3

si usojam uljudno naznaniti preč. duhovščini in slavnemu občinstvu, da sem se preselil v **Celje**.

Priporočam se najuljudneje za napravo oltarnih slik, slik na presno, oljnatih slik, križevih potov itd. itd.

Zagotavljam vedno fino izvršbo, solidno delo in primerne cene.

Zaloga dunajskih klobukov.

(Jurij Müller),

2 Jungferngasse **GRADEC** Jungferngasse 2.

klobuki in haveloki

za

častito duhovništvo

po nizkih cenah.

1-3

Učenec nižjih razredov, kateri bi zaradi kakega uzroka želel ob novem letu stanovanje spremeniti, naj vpraša v vsehsvetski ulici št. 22 v Mariboru pri J. M., nadučitelju v pokoju; tam bo zvedel, kje naj se oglasi.

Izurjen cerkovnik

išče službe na veliko župnijo. Taisti je 21 let star, nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi zmožen. Več se izve pri upravnistvu tega lista. 3-3

Učenec z dobrimi spričevali, iz dobre hiše in obeh deželnih jezikov zmožen, se sprejme v trgovini z mešanim blagom **Antona Freissmuth** v Cmurku. 2-2

Star harmonium,

kateri bi še bil za rabo, želi nekdo kupiti. Ime pove upravnistvo „Slov. Gosp.“ 2-3

Domača slivovica.

se vsem trgovcem in gostilničarjem priporoča, naj bi naročili vsak najmanj 100 litrov za 55 fl. Kateri 500 litrov naroči, dobi 5% rabat.

Pošilja **Anton Stefanciosa** pri Sv. Florijanu, pošta Rogatec, Spodnje Štajarsko. 4-5

Službo išče mlad mežnar ali cerkovnik, ki jo želi takoj nastopiti. Več pove upravnistvo „Slov. Gospodarja“. 3-3

G. Schmidlov naslednik, Celje, „k škofu“.

G. Schmidlov naslednik, Celje,

„k škofu“.

Priporočam svojo čista novo in dobro prebrano štacuno in sicer:

zalogo modnega, manufakturnega, suknenega, platnena, pletenega, drobnega in kožuhovnega blaga, kakor tudi

Singerjeve, Howejeve, elastic-cylinder-šivalne stroje.

Posebno pa najlepšo, najboljšo in najnovejšo robo za zimsko obleko za gospo, kakor tudi zimsko modno robo, sukno in loden za moško opravo, istotako bele, modre in pisane barhte, težke, zelo velike ogrinjače, tako tudi berlinske volnene rute, zelo velike, težke kakovosti v vseh barvah s špicami in prami, nadalje Cotton- in Rouge-odeje z belo in pisano podvlako, kakor tudi posteljne in konjske koce na veliko izbiro.

Pri meni se vsakemu kupcu najboljšo, najsolidnejšo in najceneje postreže, zategadelj prosim, da me obiščete in prav obilno pri meni kupite!

Z velespoštovanjem 2-3

G. Schmidlov naslednik, „k škofu“.

G. Schmidlov naslednik, Celje, „k škofu“.

Oelz-ova kava,

je najmočnejša in najzdravejša primes h kavi. Dobiva se v vsaki prodajalnici.